

297: Resmiyette Boşanma

Tarık Ebu Abdullah

8 Ađu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Bir Müslüman erkek Müslüman eşine talak vermiş. Lakin resmi nikahları olduğundan resmi boşanmak da istiyormuş. Ayrıca başka bir bacıyla evlenmek ve onunla da tekrar resmi nikah yapmak istiyormuş ki devletin hem anneye hem de çocuğa sağladığı sağlık hizmetlerinden istifade edebilsin. Bu hususta bazı soruları var: Resmi boşanmak için tağutun mahkemesine girip, hakem karşısında durması.

CEVAP

Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Her haliyle mevzu ne olursa olsun hukuki bir işleme başlamadan evvel Müslümanlara yakınlıklarıyla bilinen avukatlardan bilgi edinmenizi tavsiye ederim. Sonra, boşanma davalarında eşlerin mahkemede hazır olması gerekli midir bilmiyorum. Mahkeme salonuna girmekte bir beis yok, hakem karşısında ayağa kalkmak onu veya onun konumunu tazim etmekle beraber olursa küfürdür. Tazim etmemekle beraber ayağa kalkılmasına gelince, evla olan kalkmamaktır, ama kalkarsa kendisine şari tarafından verilmiş olan ruhsatı kullanmış olur.

-Resmi nikah ile alakalı soruya ciddi ihtisar ile iki cihetten cevap verilir:

Birinci cihet: Beşeri mahkemelere aslen başvurmanın hükmü:

Allah (*subhanehu ve teâlâ*) şöyle buyuruyor:

يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَيْنَا أَلْطَّاعُونَ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا

"Şunları görmüyor musun? Kendilerinin sana indirilene ve senden önce indirilene inandıklarını ileri sürüyorlar da tağutu inkar etmeleri kendilerine emrolunduğu halde, tağut önündemuhakemeleşmek istiyorlar." (Nisa, 60)

أَفْحَكَمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

"Yoksa cahiliyye hükmünü mü istiyorlar? Kesinlikle bilen bir toplum için Allah'tan daha güzel hüküm veren kim olabilir?"(Maide, 50)

Ayetlerde hüküm iradeyle alakalandırılmıştır. Dolayısıyla iradenin varlığı hükmü gerektirir. İradenin yokluğu hükme manidir. Dolayısıyla beşeri

mahkemeyi ikrar etmeden ve tehakümü kast etmeden, bilakis mevcut bir zulmün defî için veya hakkın celbi için veya çaresizlikten gibi sebeplerden ötürü başvuranları küfre nispet etmeyiz. Özellikle durum hüküm sormak değil, toplumsal bazı işlerin düzenlenmesi için gerekli olan nizami uygulamaların talep edilmesi olduğunda. Vatandaşlık, nikah, talak ve benzeri idari-nizami işlemler gibi. Ama asıl olan Müslümanın her meselesini şeriata götürmek olması olduğundan sebep her ne olursa olsun beşeri mahkemelere başvurmak aslen caiz değildir. Allah (*subhanehu ve teâlâ*) şöyle buyuruyor:

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا
مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

“Hayır! Rabbine and olsun ki onlar aralarında çıkan her türlü çekişmeli işlerde seni hakem yapıp sonra da senin verdiği hükme karşı içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe iman etmiş olmazlar.”
(Nisa, 65)

İkinci cihet: Mevcut beşeri kanun sistemi, ister yargı cihetiyle olsun ister toplumsal hayatı düzenleme cihetiyle olsun, şeriatın dışında bir kanun sistemidir. Yani ilahi hükümlerin hakimiyetini kabul etmeyen ve her hangi bir surette egemenliğine nazar dahi etmeyen bir sistemdir. Ve bu ülkede galip gelen bu sistemdir. Yani vaz ettiği kanunları gereğince şahıslar üzerinde mutlak yaptırım gücüne sahiptir. Dolayısıyla aslında sadece şeriata boyun eğmekle mükellef olan Müslüman bu kanunların yaptırım gücüne karşı koyamayacaktır ve daima kanunlar gereğince hareket etmeye mecbur olacaktır. Bu ise elbette İslam’ın aslına terstir. Bunun için resmi nikâh yapmayı tavsiye etmiyorum. Hakikaten resmi nikahı zorunlu kılan bir sebep olmadığı sürece resmi nikah yapılmamalıdır.

Devletin sağlık hizmetlerinden istifadeye gelince, bunun için resmi nikahın şart olup olmadığını bilmiyorum. Benim bildiğim kaderiyle anne ve çocuk her biri kendisi sigortalı oluyor. Durum böyle ise bu resmi nikah için gerekçe olmaz. Allahu Alem.

Allah’a hamd ve Rasûlü Muhammed’e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.